

LL.M Semester - 2 (CBCS) Examination

March/April – 2026 (As Per Syllabus Year-2018)

Collective Violence and Criminal Justice System (ELECTIVE-4 COURSES)

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ સાંકેતિક હિંસા, સંસ્થાકીય હિંસા અને માળખાકીય હિંસા વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. સમાજમાં હિંસાના આ (૧૪) સ્વરૂપો કેવી રીતે કાર્ય કરે છે તેનું વિગતવાર વર્ણન કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ કાનૂની અને કાનૂની દમનના ખ્યાલની ચર્ચા કરો. રાજકીય અને સામાજિક વ્યવસ્થા જાળવવા માટે રાજ્યો આ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરે છે? વર્ણન કરો.

પ્રશ્ન-૨ સામાજિક અને રાજકીય પરિવર્તન પ્રાપ્ત કરવા માટે ગાંધીજીના અહિંસાના દર્શનની એક પદ્ધતિ તરીકે ચર્ચા (૧૪) કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ ભારતમાં ધાર્મિક રીતે મંજૂર માળખાકીય હિંસાનો ખ્યાલ ખાસ કરીને જાતિ અને લિંગ ભેદભાવના સંદર્ભમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ અરવલ હત્યાકાંડ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા કાનૂની અને માનવ અધિકાર મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. આ ઘટના (૧૪) અંગે ભારતના રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર પંચ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોની તપાસ કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૩ "ભારતમાં કૃષિ હિંસા ઘણીવાર જમીન માલિકી અને ગ્રામીણ સત્તા સંબંધોમાં માળખાકીય અસમાનતાનું પરિણામ છે." યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે આ વિધાનની વિવેચનાત્મક ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૪ અનુસૂચિત જાતિઓ સામેના અત્યાચારનો ખ્યાલ સમજાવો. ભારતમાં જાતિ આધારિત હિંસાના સામાજિક અને (૧૪) કાનૂની પરિમાણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ઐતિહાસિક ઉદાહરણોના સંદર્ભમાં ભારતમાં સાંપ્રદાયિક હિંસાના મુખ્ય કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)

- 1) હિંસા માટે ઉશ્કેરણી માટે વાણીનું બંધારણીય રક્ષણ અને ગુનાહિત જવાબદારી
- 2) તેલંગાણા સંઘર્ષ અને કાનૂની વ્યવસ્થા
- 3) જાતિ આધારિત અત્યાચારોનો સામનો કરવામાં ફોજદારી કાયદાની ભૂમિકા
- 4) સાંપ્રદાયિક હિંસા અટકાવવા અને તેનો જવાબ આપવા માટે રાજ્ય સત્તાવાળાઓની જવાબદારી

ENGLISH VERSION

Que.1 Distinguish between symbolic violence, institutionalized violence, and structural violence. Describe in detail these forms of violence operate within society. (14)

OR

Que.1 Explain the impact of colonial legal institutions on post-independence Indian legal development with special reference to the judiciary, codified laws, and legal education.

Que.2 Discuss Gandhian philosophy of non-violence as a method for achieving social and political change. (14)

OR

Que.2 Explain the concept of religiously sanctioned structural violence in India particularly with reference to caste and gender discrimination.

Que.3 Discuss the legal and human rights issues raised by the Arwal Massacre. Examine the observations made by the National Human Rights Commission of India regarding the incident. (14)

OR

Que.3 “Agrarian violence in India is often a consequence of structural inequality in land ownership and rural power relations.” Discuss critically this statement with suitable examples.

Que.4 Explain the concept of atrocities against Scheduled Castes. Discuss the social and legal dimensions of caste-based violence in India. (14)

OR

Que.4 Discuss the major causes and consequences of communal violence in India with reference to historical examples.

Que.5 Write Short Note (Any Two) (14)

- 1) Constitutional protection of speech and criminal liability for incitement to violence.
- 2) The Telangana struggle and the legal order.
- 3) Role of criminal law in combating caste-based atrocities.
- 4) Responsibility of state authorities in preventing and responding to communal violence.
